

סיפור של שני עולמות

written by דוד מ' וינברג | 23.11.2025

"זה היה הטוב בזמנים, זה היה הרע בזמנים; זה היה עידן החוכמה, זה היה עידן הטיפשות; תקופת האמונה, תקופת חוסר האמונה; עונת האור, עונת החושך; אביב התקווה, חורף הייאוש".

כך פתח צ'רלס דיקנס את הרומן המפורסם שלו משנת 1859, סיפור על שתי ערים, בתיאור דיכוטומי של מציאות סותרת. נדמה כי תיאור כזה יפה גם למצבה האסטרטגי של ישראל כיום. אנו חיים לכאורה בשני עולמות שונים, הנשענים על שתי תפיסות יסוד הפוכות – ומולידים שתי מסקנות מנוגדות.

מן הזווית האחת, ישראל מנצחת בכל החזיתות. היא הביסה את איראן, חיזבאללה, חמאס והחות'ים בסיוע אמריקני, והוכיחה לכל העולם שהיא יודעת להתאושש מקריסה צורבת ולשוב ולבסס את עליונותה האזורית.

ישראל הגדירה מחדש את מדיניות הביטחון שלה, תוך העדפת יוזמה התקפית מול כל איום – קיים ומתהווה. איש אינו מוחה כשישראל מפציצה מדי יום מטרות אויב בלבנון, בסוריה ואף בעזה. וושינגטון מגוננת עליה ומספקת מעטפת לגיימצייה מתמשכת. הנשיא טראמפ מתחיל להבין את פרצופם האמיתי של חמאס וטורקיה.

יתרה מכך, טראמפ ומזכיר המדינה שלו, מרקו רוביו, הצליחו להעביר במועצת הביטחון החלטה שמקבלת את חלוקת רצועת עזה לשניים באופן בלתי מוגבל בזמן, כאשר ישראל שולטת בחלק המזרחי; החלטה המתעקשת על פירוז מוחלט, פירוק מנשק ודה-רדיקליזציה של החלק הפלסטיני המערבי; מבהירה שאין חובה משפטית או מעשית להקים מדינה פלסטינית (ומשיבה בכך למקרון ולשאר הממהרים "להכיר" במדינה בדויה); ושאינה מציבה נסיגה ישראלית בגדה המערבית כתנאי לשלום.

ההפך הוא הנכון: הממשל האמריקני מעניק הצדקה וחיזוק להתעצמות ההתיישבות היהודית בירושלים וביהודה ושומרון.

ארה"ב גם דוחפת לנורמליזציה בין ישראל לסעודיה – תהליך שבמוקדם או במאוחר יבשיל – עם זיקה ברורה בין הצעדים הסעודיים לעבר "הסכמי אברהם" לבין ה"מתנות" שהובטחו להם: מטוסי קרב ומתקני גרעין. ממשל טראמפ גם מבטיח לשמר את העליונות האיכותית של ישראל, גם אם ימכור לסעודיה F-35 בעוד כמה שנים.

וושינגטון מהדקת את הסנקציות על איראן, וסביר שתשוב ותכה יחד עם ישראל במתקני הגרעין והטילים המסוכנים של טהרן עוד השנה. במקביל, טראמפ מחדש באינטנסיביות את מחסני התחמושת של ישראל לקראת המלחמות הבאות. הוא גם מהלך בחוכמה בזירה הגלובלית, פועל

למשוך את קזחסטן ומדינות אסייתיות נוספות לחיק ארה"ב (וישראל) ולהרחיקן מהציר רוסיה-סין-איראן.

ואם לא די בכך? הדיפלומטיה הפרקטית והידידותית לישראל של טראמפ מילאה תפקיד מרכזי בשחרור כמעט-מופלא, בבת אחת, של כל החטופים הישראליים שנשארו בידי חמאס.

ולבסוף, דמיינו לעצמכם מה היה קורה למזרח התיכון? ולישראל? אילו מועמד פרוגרסיבי-רדיקלי היה זוכה בבחירות לנשיאות ארה"ב ב-2024?

מן הצד השני, ייתכן שהמצב האסטרטגי של ישראל רחוק מלהיות ורוד. האסלאם הרדיקלי? איראן, חיזבאללה, חמאס, הג'יהאד האיסלאמי, וגם טורקיה וקטאר? מתאושש. העולם עושה מעט מאוד כדי לבלום את שיקום הגרעין האיראני, את התחמשות חיזבאללה מחדש, או את השתלטותו המחודשת של חמאס על רצועת עזה.

גבולות ישראל נותרו פרוצים; מוצפים ברחפנים איראניים שמברחים נשק לטרוריסטים ולארגוני פשע. הטרור בשטחים ובירושלים בעלייה? גם בשל שחרורם ההמוני של מאות מחבלים כבדים מהכלא הישראלי.

וטרומפ? נדמה שהוא חושב שיוכל לעצב מחדש את האזור באמצעות בריונות עסקית, בלוף וכריזמה, ולכפות "עסקאות ענק" שיביאו, לטענתו, "שלום אמיתי לראשונה מזה 3,000 שנה" תוך כבילת ידיה של ישראל. ישראל אינה יכולה לבצע כמעט שום מהלך צבאי? אפילו לא תקיפה ממוקדת במחבלי הנוח'בה הנותרים מתחת לאדמה בעזה? ללא אישורו של טראמפ. אסור לישראל לעורר זעזוע שיעמיד בסכנה את עסקאות "השלום הכלכלי" האדירות שווינגטון דוחפת.

נדמה שטראמפ אינו רוצה להרגיז את חבריו האוטוריטריים באנקרה ובדוחה, ואף לא את בעל בריתו החדש בדמשק, וגם לא את "חברו הטוב ביותר" מריאד. שימו לב ששלטונו הרעוע של יורש העצר הסעודי עלול, במקרה קיצון, להפוך את מטוסי ה-F-35 נגד ישראל אם תתרחש שם הפיכה אסלאמית.

יש תחושה שטראמפ מתעלם מטבעו האידאולוגי, הדתי, והטרנס-לאומי העמוק של הסכסוך במזרח התיכון, ומאמין שכסף והאישיות שלו יפתרו הכול.

כך הוא למעשה מקפיא את המצב על חולשותיו. הוא "יושב" על רוח"מ כ"ביבי-סיטר", מונע מישראל להשלים את מלאכת החיסול של חמאס, חיזבאללה ואיראן. הוא כבר מתחיל להתרחק מדרישה לפירוקו של נשק מחמאס, ודוחף במקום זאת לשיקום מהיר של עזה. החיילים האמריקנים בבסיס החדש ב"מרכז התיאום האזרחי-צבאי" בקריית גת מפקחים בפועל על זרימה חופשית של סיוע הומניטרי? הישר לידיה של חמאס.

מטריד לא פחות הוא בינאום הסכסוך באמצעות הכנסת כוחות אמריקניים לשטח ישראל והזמנת

כוחות מצרים וטורקיה לעזה (ישראל מוכרחה לבלום זאת!). חמאס מכחיש שאי-פעם הסכים להתפרק מנשקו או לקבל כוח בינלאומי מייצב, אך טראמפ רוצה שישראל תאמץ את האשליה שחיילים מאזרבייג'ן ומאינדונזיה ייכנסו לעזה [2] והחמאס פשוט יתנדף.

החמור מכול: אחרי שנתיים של לחימה הרואית בחמאס, ובעת שמצפה לישראל מערכה קשה נגד חמאס ביהודה ושומרון, טראמפ דורש שישראל תבלע את החזרת המדינה הפלסטינית לשולחן [2] כ"נתיב אפשרי" לשלום בעתיד. החלטה 2803 של מועצת הביטחון, שהוגשה על ידי ארה"ב, אף מזכירה את ההצהרה הצרפתית-סעודית הקלוקלת על פתרון שתי המדינות ואת "תוכנית ניו יורק" המזיקה שאושרה בעצרת הכללית.

איזו אכזבה [2] בייחוד כשהדבר מגיע מממשל טראמפ! ה-7 באוקטובר היה צריך לקבור סופית את אשליית המדינה הפלסטינית, לא להחיות אותה מחדש באמצעות החלטת מועצת ביטחון.

אז היכן כל הישגיה המדיניים של ישראל? מה עלה בגורל הרעיונות ליציאה המונית של תושבי עזה ולהכרה בריבונות ישראל על יהודה ושומרון?

לדאבון לב, עולה התחושה שהנשיא טראמפ רוכב על גב מאבקיה הקשים של ישראל כדי לקדם מטרות אחרות [2] צרות, חומריות וחסרות הבנה היסטורית-אידאולוגית.

ואף על פי שנשא רק לאחרונה נאום פרו-ישראלי ופרו-יהודי נלהב בכנסת, טראמפ עוצם עין מול גלי אנטישמיות ואנטי-ציונות הגואים באגף ה-MAGA של המפלגה הרפובליקנית, ומסרב להוקיע מסיתי שנאה כמו טאקר קרלסון ומתסיסי רשת כמו ניק פואנטס.

"זה היה הטוב בזמנים, זה היה הרע בזמנים" [2] אביב של תקווה, חורף של ייאוש". ישראל צריכה לנווט בתבונה ובזהירות בתקופה המסובכת הזאת, בין נרטיבים מבלבלים ואלטרנטיבות מתנגשות. מעל הכול, עליה לפעול בנחישות להגנת האינטרסים החיוניים שלה [2] מול אויבים ומול ידידים כאחד.